

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 462 **din data de 09.06.2021**

Dosar nr.: 623/2020

Petiția nr.: 5273/31.08.2020

Petent:

Reclamat: Inspectoratul Școlar al Municipiului București

Obiect: modalitatea de schimbare a repartizării elevilor cu CES în învățământul liceal de stat

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

Inspectoratul Școlar al Municipiului București, cu sediul în municipiul București, str. Icoanei nr. 19, sector 2 și cu adresă de e-mail: office@ismb.ro

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată², Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 5273/28.09.2021 a fost citată petenta, iar prin adresa înregistrată sub nr. 5950/28.09.2020 a fost citată partea reclamată, fiind emisă o citație fără acordarea de termen, în contextul stării de alertă impusă de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2. Prin citație s-a solicitat părților să precizeze acordul privind soluționarea speței în lipsă, cu comunicarea de note scrise / puncte de vedere în scris, în vederea îndeplinirii condițiilor prevăzute de art. 11 alin 2 și art. 38 din Ordinul nr. 144/2008, privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor la CNCD.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 6558/21.10.2020, petenta arată că este de acord cu soluționarea cauzei în lipsa părților.

6. Prin adresa înregistrată sub nr. 6875/02.11.2020 partea reclamată depune un punct de vedere, care este comunicat petentei prin adresa înregistrată sub nr.

481/21.01.2020 pentru formularea de concluzii scrise. Petenta nu a formulat concluzii scrise.

7. Prin adresa înregistrată sub nr. 368/18.01.2021 partea reclamată și-a exprimat acordul privind judecarea speței în lipsă.

8. Procedură legal îndeplinită.

9. Prin adresa înregistrată sub nr. 481/21.01.2020 i s-a pus în vedere părții reclamate că are posibilitatea de a formula concluzii scrise raportate la aspectele invocate de către petentă. Partea reclamată nu a formulat concluzii scrise.

III. Susținerile părților, conform obiectului dosarului

Susținerile petentei

10. Prin sesizarea înregistrată la C.N.C.D. sub nr. 5273/31.08.2020, petenta sesizează presupusul caracter discriminatoriu a modalității de repartizare a elevilor cu CES în învățământul liceal de stat pentru anul școlar 2020-2021, precum și a modalității de schimbare a opțiunii de repartizare, Inspectoratul Școlar al municipiului București aplicând elevilor cu o situație medicală specială (CES) aceleași criterii ca și în cazul elevilor fără probleme medicale (mai exact criteriul mediei de admitere).

11. Petenta susține că fiul său, , elev diagnosticat cu autism, sindrom anxios și tulburări de învățare (disgrafie, discalculie), încadrat în grad de handicap grav, a terminat clasa a VIII-a în anul școlar 2019/2020 fiul său și a dat Evaluarea Națională la fel ca tot ceilalți copii, fără subiecte speciale, deși în școala generală a avut materia adaptată și profesor de sprijin.

12. Petenta susține că pentru înscrierea la liceu a fiului său a optat pentru locurile dedicate copiilor cu CES din București, având reale dificultăți în alegerea opțiunilor din cauza faptului că multe locuri au fost scoase la concurs la licee de elită și la specializarea matematică-informatică (fiul său neavând abilitați matematice din cauza discalculiei); având în vedere că media de admitere a fiului său a fost mică (5.73), acesta a fost repartizat la Colegiul Tehnic "Gheorghe Asachi", filiera Tehnologică, Producție Film și Televiziune, unde la sfârșitul celor 4 ani de liceu va susține bacalaureatul la matematică, fizică și chimie (fiind puțin probabil să ia bacalaureatul).

13. Petenta susține că a încercat să obțină *transferul* fiului său pe baza situației sale medicale speciale, dar nu a reușit, motivul invocat pentru refuz fiind lipsa locurilor speciale pentru elevii cu CES deși, imediat după această etapă, s-au afișat locurile libere disponibile la cele doua licee din apropierea domiciliului său (1 loc la Liceul Teoretic „Ion Barbu” și mai multe locuri la Liceul Teoretic „Ștefan Odobleja”).

14. Petenta susține că a făcut un memoriu către Direcția de învățământ preuniversitar din cadrul Ministerului Educației privind *transferul* fiului său și a primit răspuns că situația poate fi rezolvată doar de către ISMB; în continuare, petenta susține că ISMB i-a răspuns citând articolele din lege, articole care prevăd *transferul* elevilor cu CES doar în funcție de criteriul mediei, fără să țină cont de distanța față de domiciliu sau de abilitățile elevului, astfel cum reiese din testul psihologic de orientare școlară și vocatională Holand (test care, în cazul fiului său, arată că abilitățile sale sunt artistice și umaniste).

15. Petenta susține că legea privind *transferul* elevilor cu CES a fost modificată în luna mai 2020, iar conform modificării *transferul* se face exclusiv în baza mediei,

astfel că, deși minorul are o situație specială, totuși el nu ar putea vreodată să îndeplinească criteriul aplicabil copiilor fără probleme.

16. Petenta solicită ca în cazul repartizării elevilor cu CES în învățământul liceal de stat să se țină cont în primul rând de domiciliul elevului, astfel ca locul special să fie acordat în apropierea domiciliului (în cazul fiului său, la Liceul Teoretic „Ion Barbu” sau la Liceul Teoretic „Ștefan Odobleja”).

17. Petenta nu formulează concluzii scrise.

Susținerile părții reclamate

18. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 6875/02.11.2020 partea reclamată susține că, în cazul sesizat, nu ne regăsim în fața unei discriminări ținând cont de faptul că repartizarea elevului. (elev cu CES) în învățământul liceal de stat pentru anul școlar 2020-2021 s-a făcut cu respectarea regulilor repartizării computerizate și anume doar pe locuri disponibile și respectându-se criteriul mediei ultimului elev admis la liceul și specializarea respectivă, conform legislației în vigoare.

19. Partea reclamată precizează că în anul școlar 2020-2021 admiterea în învățământul liceal s-a realizat în conformitate cu prevederile *O.M.E.C.T.S. nr. 4802/31.08.2010 privind organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal de stat pentru anul școlar 2011-2012 și O.M.E.N. nr. 4948/27.08.2019 privind organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal de stat pentru anul școlar 2019-2020, cu modificările și completările ulterioare.*

20. Referitor la admiterea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în învățământul liceal de stat, partea reclamată susține că *Anexa nr. 1 la OMEN nr. 4948/27.08.2020* a fost modificată prin *OMEC nr. 4532/15.06.2020*, introducându-se în CALENDARUL ADMITERII în învățământul liceal de stat pentru anul școlar 2020-2021 punctul E.I. *Admiterea candidaților pe locurile distinct alocate candidaților cu CES în unitățile de învățământ de masă*; conform calendarului, în data de 19.06.2020, Inspectoratul Școlar al Municipiului București a publicat pe site-ul propriu, www.ismb.edu.ro, lista locurilor distinct alocate în unitățile de învățământ de masă candidaților cu CES pentru admiterea în clasa a IX-a, an școlar 2020-2021, cu un total de 75 de locuri la liceele din toate sectoarele municipiului București, reprezentând toate locurile disponibile la acea dată.

21. Partea reclamată susține că în anul școlar 2020-2021 tatăl minorului L.M.D. a depus la unitatea de învățământ de proveniență, respectiv Liceul Teoretic „Ion Barbu”, sector 5, cererea înregistrată cu nr. 1026/02.07.2020, cerere care a fost transmisă prin poșta electronică către ISMB, împreună cu documentele precizate în Procedură (conform drepturilor prevăzute de Metodologie și în conformitate cu prevederile Procedurii ISMB nr. 11867/30.06.2020 privind repartizarea candidaților pe locurile distinct alocate în învățământul liceal, profesional și dual de stat din unitățile de învățământ de masă, pentru integrarea individuală a elevilor cu cerințe educaționale speciale CES proveniți din învățământul de masă și din învățământul special); în continuare, partea reclamată susține că, analizându-se documentele depuse, Comisia municipiului București de admitere în învățământul liceal a soluționat cererea, repartizându-l pe la Colegiul Tehnic "Gheorghe Asachi", filiera Tehnologică, profilul Tehnic, specializarea Producție media/Tehnician producție film și televiziune, conform opțiunii de pe poziția nr. 2 din lista de opțiuni depusă; elevul nu a putut fi repartizat la

opțiunea de la poziția 1 din listă deoarece nu a făcut dovada recunoașterii sau echivalării rezultatelor obținute la examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limba engleză, specializarea respectivă de la Colegiul Național "Elena Cuza" fiind cu predare în sistem bilingv, în limba engleză.

22. Partea reclamată susține că locul pe care a fost repartizat elevul a fost ales din Lista locurilor distinct alocate în unitățile de învățământ de masă candidaților cu CES pentru admiterea în clasa a IX-a, an școlar 2020-2021.

23. Partea reclamată menționează că repartizarea candidaților cu CES pe locurile distinct alocate în învățământul liceal de stat din unitățile de învățământ de masa s-a realizat înainte de etapa I de admitere - repartizarea computerizată și admitere în învățământul liceal a absolvenților clasei a VIII-a.

24. În continuare, partea reclamată susține că în etapa de rezolvare a situațiilor speciale apărute după etapa de repartizare computerizată, desfășurată în perioada 22-24 iulie 2020, mama minorului a transmis prin intermediul poștei electronice o cerere, înregistrată cu nr. 14223/6/22.07.2020, prin care solicita schimbarea repartiției inițiale ca urmare a unei situații medicale speciale.

25. Partea reclamată precizează că pentru etapa de repartizare din perioada 22-24 iulie 2020 nu au mai fost publicate locuri disponibile alocate distinct pentru candidații cu CES; în conformitate cu prevederile legale, în această etapă, repartizarea candidaților se face cu respectarea regulilor repartizării computerizate și anume doar pe locuri disponibile și respectându-se criteriul mediei ultimului elev admis la liceul și specializarea respectivă, soluționarea cererilor depuse în această etapă făcându-se în ordinea mediei de admitere a candidaților.

26. Partea reclamată precizează că, analizându-se documentele depuse de mama minorului Comisiei municipiului București de admitere în învățământul liceal, cererea a fost respinsă întrucât locurile libere de la Liceul Teoretic "Ion Barbu" și Liceul Teoretic "Ștefan Odobleja" nu puteau fi ocupate de un candidat cu media de admitere mai mică decât cea consemnată în etapa de repartizare computerizată, având media de admitere de 5,73.

27. Partea reclamată nu depune concluzii scrise.

IV Cadrul legal aplicabil

28. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

➤ art. 2 alin 1, art. 2 alin. 9 și art. 11 alin. 1 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată2;**

• „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

• "Măsurile luate de autoritățile publice sau de persoanele juridice de drept privat în favoarea unei persoane, unui grup de persoane sau a unei comunități, vizând asigurarea dezvoltării lor firești și realizarea efectivă a egalității de șanse a acestora în raport cu celelalte

persoane, grupuri de persoane sau comunități, precum și măsurile pozitive ce vizează protecția grupurilor defavorizate nu constituie discriminare în sensul prezentei ordonanțe.”

• *“Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice formă, grad și nivel, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.”*

➤ Art. 4 alin. 2, art. 16 alin. 1 și art. 32 alin. 1 din Constituția României, revizuită;

• *“România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”*

• *“Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”*

• *„Dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și prin cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin alte forme de instrucție și de perfecționare.”*

➤ art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale

• *Interzicerea discriminării: “Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasa, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice alta situație.”*

➤ Considerentul 3 din Preambulul protocolului 12 la CEDO

• *“Reafirmând că principiul nediscriminării nu împiedică Statele părți să ia măsuri pentru a promova egalitatea deplină și efectivă, cu condiția că există o justificare obiectivă și rezonabilă pentru aceste măsuri”*

➤ art. 28 din Convenția ONU cu privire la drepturile copilului

• *“Statele părți recunosc dreptul copilului la educație și, în vederea asigurării exercitării acestui drept în mod progresiv și pe baza egalității de șanse, în special, statele membre vor avea obligația: a) de a asigura învățământul primar obligatoriu și gratuit pentru toți;”*

➤ Declarația de la Salamanca

“Credem și proclamăm că:

- *fiecare copil are dreptul fundamental la educație și trebuie să i se asigure șansa de a atinge și de a menține un nivel acceptabil al învățării;*
- *fiecare copil are particularități, interese, abilități și necesități de învățare unice;*
- *sistemele educaționale și programele de învățare trebuie proiectate și aplicate în așa fel încât să se țină cont de marea diversitate a acestor particularități și cerințe;*
- *copii cu CES trebuie să aibă acces în școlile generale, care trebuie să-i accepte organizând o educație centrată pe copil, punând în lucru o pedagogie care poate satisface necesitățile specifice;*
- *școala obișnuită, cu orientare incluzivă, reprezintă mijlocul cel mai eficient de combatere a atitudinilor discriminatorii, un mijloc care creează comunități primitoare, care construiește o societate incluzivă și care implementează educația pentru toți; mai mult, ele oferă o educație eficientă pentru majoritatea copiilor și îmbunătățesc eficiența și, în cele din urmă, rentabilitatea întregului sistem educativ”.*

➤ art. 3 din **Declarația Mondială asupra educației pentru toți**;

- "Nevoile școlare ale persoanelor deficiente/cu handicap cer o atenție specială. Trebuie întreprinse măsuri pentru asigurarea accesului la educație fiecărei categorii de persoane deficiente, ca parte integrantă a sistemului de învățământ."

➤ art. 2 alin. 18 din **Ordinul nr 4532/15.06.2020 pentru modificarea și completarea Ordinului nr. 4.948/2019 privind organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal de stat pentru anul școlar 2020 – 2021**

- "Pentru admiterea în învățământul liceal de stat pentru anul școlar 2020-2021, inspectoratele școlare județene / Inspectoratul Școlar al Municipiului București alocă, pentru integrarea individuală a elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) proveniți din învățământul de masă și din învățământul special, locuri distincte în unitățile de învățământ de masă, peste numărul de locuri repartizat respectivelor unități de învățământ, cu respectarea prevederilor art. 63 alin. (1) lit. e) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare. Repartizarea candidaților pe locurile distinct alocate în unitățile de învățământ de masă pentru candidații cu CES se realizează de către comisia de admitere județeană/Comisia de admitere a municipiului București, în baza unei proceduri stabilite de Comisia națională de admitere."

➤ **Calendarului Admiterii în învățământul liceal de stat pentru anul școlar 2020-2021 - Anexa nr. 1 la Ordinul nr. 4.948/2019**

- "Repartizarea candidaților pe locurile distinct alocate candidaților cu CES se realizează conform unei proceduri stabilite de către comisia de admitere județeană/Comisia de admitere a municipiului București, publicată pe site-ul inspectoratului școlar județean/Inspectoratului Școlar al Municipiului București și comunicată unităților de învățământ până la data de 16 iunie 2020. Procedura poate să prevadă inclusiv posibilitatea de repartizare computerizată a candidaților, în funcție de opțiunile exprimate de aceștia."

➤ Punctul 8.4.3.1 din **Procedura operațională privind repartizarea candidaților pe locurile distinct alocate în învățământul liceal, profesional și dual de stat din unitățile de învățământ de masă, pentru integrarea individuală a elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) proveniți din învățământul de masă și din învățământul special, în anul școlar 2020-2021 a Inspectoratului Școlar al Municipiului București**

- "Repartizarea candidaților în învățământul liceal de stat în învățământul profesional de stat și în învățământul profesional dual pe locurile distinct alocate candidaților cu CES se va realiza de către Comisia de admitere a municipiului București în data de 6 iulie 2020, în ordinea descrescătoare a mediei de admitere și pe baza opțiunilor completate în cererea de înscriere."

➤ **Calendarului admiterii în învățământul liceal de stat pentru anul școlar 2020-2021**

- "E.1. Admiterea candidaților pe locurile distinct alocate candidaților cu CES în unitățile de învățământ de masă:
 - 19 iunie 2020 - Afișarea locurilor distinct alocate în unitățile de învățământ de masă pentru candidații cu CES;

- 30 iunie-5 iulie 2020 - Depunerea cererilor de înscriere a candidaților pentru admiterea pe locurile distinct alocate candidaților cu CES;
- 6 iulie 2020 - Repartizarea candidaților pe locurile distinct alocate candidaților cu CES;
- 10 iulie 2020 - Etapa de repartizare computerizată la care pot participa pot participa și elevii cu cerințe educaționale speciale;
- 30 iulie – 3 august 2020 - Etapa a doua de repartizare pe locurile distinct alocate elevilor cu CES din învățământul special și de masă, absolvenți ai claselor a VIII-a;“

V. Motivele de fapt și de drept

29. **În fapt**, Colegiul director reține că petenta reclamă un presupus caracter discriminatoriu al modalității de schimbare a repartizării elevilor cu CES, prin aplicarea acelorași criterii de admitere ca și pentru copiii fără CES, fără a se lua în considerare condiția medicală specială.

30. Raportându-se la aspectele deduse soluționării, Colegiul director observă că obiectul sesizării îl constituie modalitatea de schimbare a variantei de repartizare a elevilor cu CES, și nu transferul elevilor cu CES, astfel cum petenta se exprimă de mai multe ori în cuprinsul plângerii sale, având în vedere că procedura transferului este o procedură cu totul diferită față de cea a repartizării elevilor cu CES pe locurile speciale, transferul elevilor din învățământul liceal realizându-se cu păstrarea formei de învățământ, în limita efectivelor maxime de elevi stabilite de lege la formațiunea de studiu (potrivit art. 139 din Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar aprobat prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării privind aprobarea nr. 5.447 din data de 31.08.2020), elevii din clasa a IX-a fiind eligibili pentru transfer numai după primul semestru (dacă media lor de admitere este cel puțin egală cu media ultimului admis la specializarea la care se solicită transferul), iar în situații medicale deosebite, pe baza avizului comisiei medicale județene/a municipiului București, acolo unde există, sau a documentelor medicale justificative și în situațiile excepționale, putând fi transferați și în cursul primului semestru sau înainte de începerea acestuia, cu respectarea condiției de medie menționate anterior (art. 141), cu aprobarea consiliului de administrație al unității de învățământ la care se solicită transferul și cu avizul consultativ al consiliului de administrație al unității de învățământ de la care se transferă (art. 138 din același act normativ).

31. **În drept**, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată². Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată², cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată².

32. Potrivit art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 republicată², pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

33. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic, fără o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru a avea loc încălcarea art. 14, „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”.

34. De asemenea, în hotărârea dată în cazul *Thlimmenos împotriva Greciei*, 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „*dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile*”.

35. În cauza D.H. și alții împotriva Republicii Cehe (cerere nr. 57325/00), hotărâre CEDO-13.11.2007¹, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că, în anumite situații, neaplicarea măsurilor afirmative constituie discriminare.

36. Considerentul 3 al preambului protocolului 12 la CEDO subliniază în mod explicit importanța unei acțiuni pozitive implementate pentru a oferi unei categorii defavorizate o serie de avantaje cu scopul stabilirii unor șanse egale cu majoritatea în accesul la anumite drepturi.

37. În ceea ce privește principiul egalității în drepturi, Curtea Constituțională a reținut într-o jurisprudență constantă (...) că acesta presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. Ca urmare, situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional (...). Principiul egalității în drepturi nu înseamnă uniformitate, încălcarea principiului egalității și nediscriminării existând atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără o motivare obiectivă și rezonabilă, sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite (...). (*Decizia nr.657 din 17 octombrie 2019, publicată în M.Of. nr. 882 din 01.11.2019*)

¹ <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-83256%22%5D%7D>

38. Raportându-se la jurisprudența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării Colegiul director ia act de Hotărârea nr. 202 din 26.02.2020², prin care Colegiul director a decis că lipsa locurilor speciale pentru copiii cu cerințe educaționale speciale pentru admiterea în învățământul liceal de stat reprezintă discriminare, recomandând Ministerului Educației Naționale să depună toate diligențele pentru găsirea metodelor celor mai adecvate în vederea creării de locuri speciale pentru copiii cu cerințe educaționale speciale; în hotărârea CNCD se rețin următoarele: *“Situția copiilor cu cerințe speciale obligă statul să adopte măsuri speciale în asigurarea accesului la dreptul fundamental al educației. Elevii cu cerințe speciale se confruntă cu o serie de discriminări în accesul la educație, începând de la grădiniță, până la faza studiilor superioare. Deși legea prevede o serie de obligații pentru stat în a acorda suport copiilor cu cerințe speciale, aceștia din urmă acumulează o serie de dezavantaje pe parcursul etapelor educaționale, astfel încât prezența lor în studiile liceale și universitare este extrem de redusă. Dezavantajele rezultă din situația acestor copii, din lipsa de resurse a statului pentru a îndeplini obligațiile prevăzute de lege, din lipsa pregătirii de specialitate a cadrelor didactice și din prejudecățile societății față de această categorie de persoane. Pentru a compensa aceste dezavantaje prezente și acumulate de copii cu cerințe speciale, și a asigura accesul acestora la exercitarea dreptului la învățământ în etapa studiilor liceale și superioare, Colegiul director constată că statul are obligația de a crea locuri speciale pentru această categorie de persoane, ca una dintre modalitățile de asigurare a principiului constituțional al egalității substanțiale. Atât timp cât realitatea produce inegalități, acțiunea afirmativă este necesară astfel încât prin intermediul ei să se recupereze distanțele create artificial, asigurând și acestor copii acces la educație, prin crearea unor locuri speciale. Intervenția este necesară nu doar pentru a asigura justiția și protecția socială, ci și pentru a valorifica, sprijini și dezvolta potențialul copiilor cu cerințe educaționale speciale prin măsuri de intervenție adaptate și integrate în vederea asigurării accesului la educație.”*

39. Ca urmare a Hotărârii nr. 202 din 26.02.2020 emisă de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Ministerul Educației și Cercetării a emis Ordinul nr. 4532/2020 aplicabil pentru anul școlar 2020-2021, prin care a decis alocarea locurilor dedicate elevilor cu cerințe educaționale speciale la admiterea în liceu și în școli profesionale, în mod distinct, în plus față de cele prevăzute deja, în limita a 1-2 locuri suplimentare la clasă, cu respectarea prevederilor legale privind constituirea formațiunilor de elevi.

40. Admiterea candidaților pe locurile distinct alocate în unitățile de învățământ de masă pentru elevii cu CES s-a făcut computerizat, în sesiune distinctă, desfășurată înaintea fiecăreia dintre cele două etape de repartizare computerizată pentru absolvenții clasei a VIII-a, conform Calendarului admiterii în învățământul liceal de stat pentru anul școlar 2020-2021, mai exact în perioada 30 iunie – 5 iulie 2020 și în perioada 30 iulie - 03 august 2020; în perioada 22 - 24 iulie 2020, Comisia de Admitere a Municipiului București a rezolvat situațiile speciale apărute după repartizarea computerizată și anume: situații medicale speciale, schimburi de elevi, redistribuirea candidaților gemeni, distribuie sau redistribuire pe locuri rămase libere pentru apropiere de domiciliu,

² <https://www.cncd.ro/wp-content/uploads/2021/01/Hotarare-202-2020-1.pdf>

corectarea unor erori de transcriere greșită în baza de date computerizată a opțiunilor exprimate de elevi, etc., conform prevederilor *Anexei I la Ordinul MECTS nr. 4802/31.08.2010 privind organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal de stat pentru anul școlar 2011-2012.*

41. Repartizarea computerizată în sesiunile distincte s-a realizat în ordinea descrescătoare a mediei de admitere și pe baza opțiunilor completate în fișa de înscriere, conform Procedurii operaționale nr. 11867/30.06.2020 privind repartizarea candidaților pe locurile distinct alocate în învățământul liceal, profesional și dual de stat din unitățile de învățământ de masă, pentru integrarea individuală a elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) proveniți din învățământul de masă și din învățământul special, în anul școlar 2020-2021 a Inspectoratului Școlar al Municipiului București. Elevii nerepartizați la sesiunea specială pe locurile distinct alocate pentru candidații cu CES în unitățile de învățământ de masă au avut posibilitatea de a participa la etapele de admitere potrivit regulilor generale, în cadrul acestora concurând pe locurile de la unitățile de învățământ pentru care au optat, în baza mediei de admitere de la Evaluarea Națională, iar în cadrul celei de-a doua sesiuni speciale elevii cu CES având posibilitatea de a fi repartizați pe locurile destinate acestei categorii, rămase libere după soluționarea situațiilor speciale (în ordinea descrescătoare a mediei de admitere și pe baza opțiunilor completate în fișa de înscriere).

42. Potrivit informațiilor prezentate pe site-ul Inspectoratului Școlar al municipiului București, pentru anul școlar 2020-2021 au fost ocupate 47 de locuri³ din totalul de 75 de locuri⁴ alocate pentru admiterea în clasa a IX-a în unitățile de învățământ de masă a elevilor cu CES.

43. Raportat la cele de mai sus, Colegiul director trebuie să analizeze dacă Inspectoratul Școlar al municipiului București i-au încălcat fiului petentei un drept recunoscut de lege (dreptul la educație) în baza unui criteriu interzis (categorie defavorizată).

44. Colegiul director subliniază faptul că dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă, având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane.

45. În ceea ce privește obiectul petiției, Colegiul Director constată că în anul 2020, în termenul prevăzut de actele normative aplicabile, petenta a depus o cerere de repartizare a fiului său pe locurile special repartizate elevilor cu CES, trecând în fișa de opțiuni ca primă opțiune un liceu cu predare în sistem bilingv (Colegiul Național „Elena Cuza”), iar la a doua poziție optând pentru Colegiul Tehnic „Gheorghe Asachi”, fiul petentei fiind repartizat potrivit opțiunii nr. 2. În acest sens, Colegiul director reține din apărările părții reclamate faptul că Comisia municipiului București de admitere în învățământul liceal a soluționat cererea petentei repartizându-l pe fiul acesteia la Colegiul Tehnic "Gheorghe Asachi", filiera Tehnologică, elevul neputând fi repartizat la opțiunea de la poziția 1 din listă deoarece nu a făcut dovada recunoașterii sau echivalării rezultatelor obținute la examene cu recunoaștere internațională pentru

³ http://ismb.edu.ro/documente/examene/admitere/2020/admitere_CES_repartizare.pdf

⁴ http://ismb.edu.ro/documente/presa/2020/Locuri_ptr_elevi_cu_CES.pdf

certificarea competențelor lingvistice în limba engleză (specializarea selectată fiind cu predare în sistem bilingv, în limba engleză).

46. Din analiza înscrisurilor depuse la dosarul cauzei, Colegiul director observă că în etapa de situații speciale din 22 iulie 2020 și 23 iulie 2020 petenta a depus o cerere de înscriere pentru admiterea în învățământul liceal de stat pentru anul școlar 2020-2021, prin care a solicitat repartizarea fiului său la Liceul teoretic „Ion Barbu” (opțiunea 1) sau la Liceul Teoretic “Ștefan Odobleja” (opțiunea 2), pe motivul situației medicale speciale, solicitarea sa fiind respinsă ca urmare a faptului că media de admitere a fiului său era mai mica decât cea consemnată în etapa de repartizare computerizată (media ultimului elev admis la liceul și la specializarea vizată).

47. Colegiul Director constată că fiul petentei a participat la admiterea la liceu pe locurile distinct alocate în unitățile de învățământ de masă pentru elevii cu CES, în sesiune distinctă, fiind repartizat la liceul menționat la opțiunea nr. 2 din fișa de înscriere, nefiind repartizat la liceul de la prima opțiune nu din considerente de medie, ci pentru că nu a avut atestat de limba engleză necesar specializării selectate din cadrul unui liceu bilingv. În acest caz, părintelui îi revine responsabilitatea de a se informa temeinic cu privire la cerințele specifice de admitere la un liceu cu profil bilingv.

48. În continuare, Colegiul Director constată că, în sesiunea specială, Inspectoratul Școlar al municipiului București a urmat procedura și normele legale în vigoare, opțiunea de a-l repartiza pe fiul petentei la Colegiul Tehnic "Gheorghe Asachi" neapartținând instituției ISMB, ci fiind o opțiune aleasă chiar de părintele elevului, acesta asumându-și la momentul completării fișei de înscriere posibilitatea ca fiul său să fie repartizat la oricare din opțiunile făcute, repartizarea realizându-se în ordinea descrescătoare a mediei de admitere a elevilor cu cerințe educaționale specifice participanți la sesiune. În acest sens, Colegiul director reține că admiterea în învățământul liceal de stat a elevilor cu CES pe locurile speciale nu se realizează ținându-se cont de media la Evaluarea Națională a elevilor fără CES.

49. Colegiul director constată și faptul că petenta a solicitat schimbarea repartiției inițiale în etapa de situații speciale, în această etapă repartizarea elevilor făcându-se în ordinea mediei de admitere, indiferent dacă elevii aparțin sau nu categoriei elevilor cu CES.

50. În concluzie, Colegiul director apreciază că plângerea, astfel cum este formulată, nu este de natură a evidenția niciun element de fapt care ar permite, sub aspectul scopului sau efectului creat, reținerea unui comportament factual de restricție, preferință, excludere sau deosebire aplicat direct fiului petentei, în raport cu persoane aflate în situații analoge, din cauza unui criteriu determinat și care a avut drept consecință juridică afectarea unui drept prevăzut de lege în beneficiul său.

51. În final, Colegiul director recomandă Inspectoratului Școlar al municipiului București considerare și domiciliul elevilor cu CES la alocarea locurilor speciale în cadrul unităților de învățământ (în sensul ca acestea să acopere în mod rezonabil zonele de domiciliu al elevilor cu CES), în vederea prevenirii unor acțiuni ori inacțiuni care ar putea conduce la încălcarea dreptului la educație al elevilor cu cerințe educaționale specifice.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele prezentate nu reprezintă discriminare, conform art. 2 alin. 1 al O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată²; nu este drept încălcat;

2. Recomandă Inspectoratului Școlar al municipiului București să ia în considerare și domiciliul elevilor cu CES la alocarea locurilor speciale în cadrul unităților de învățământ, în vederea admiterii acestora în sistemul liceal de stat (în sensul ca acestea să acopere în mod rezonabil zonele de domiciliu al elevilor cu CES);

3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată² și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 09.06.2021 au fost: ASZTALOS Csaba Ferenc - Membru, DIACONU Adrian – Membru, GRAMA Horia – Membru, HALLER István – Membru, LAZĂR Maria – Membru, MOȚA Maria – Membru, OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina – Membru(online)

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr.138 / 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Redactată și motivată: C.O/S.M.D.

Data redactării: 18.09.2021

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu